

Μητροπολίτης Ιλαρίωνας: Δεν παύουν οι απόπειρες στερήσεως της μακραίωνης ιστορίας από το Σερβικό λαό και της καταστολής της ιστορικής του μνήμης

Το φως της δημοσιότητας είδε στις 8 Δεκεμβρίου 2012 η συνέντευξη του Μητροπολίτου Βολοκολάμσκ Ιλαρίωνος, Προέδρου του ΤΕΕΣ, στο Σερβικό πρακτορείο ειδήσεων "Tanjug".

– Ποια είναι η εκτίμησή Σας για τις σχέσεις μεταξύ των Ορθοδόξων Εκκλησιών Ρωσίας και Σερβίας;

– Από αιώνες έχουμε σχέσεις μεταξύ των Ορθοδόξων μας κατά τόπους Εκκλησιών και ποτέ δεν αμαυρώθηκαν από τίποτε, αλλά πάντα ήταν στενές και αδελφικές. Η ιστορία αυτών είναι γεμάτη εκδηλώσεις πραγματικής φιλίας και αλληλοβοήθειας. Π.χ. την περίοδο του Οθωμανικού ζηγού η Ρωσική Εκκλησία παρείχε βοήθεια στους χειμαζόμενους Σέρβους αδελφούς, ενώ στις αρχές του 20 αιώνα δεκάδες χιλιάδες πρόσφυγοι από τη Σοβιετική Ρωσία είχαν τη Σερβία ως δεύτερη πατρίδα τους. Ο Ιερός Ναός Αγίας Τριάδος Βελιγραδίου, τον οποίο έκτισαν αυτοί, από το έτος 1946 λειτουργεί ως Μετόχιο της Ρωσικής Εκκλησίας, ενώ στη Μόσχα υπάρχει το αντίστοιχο Μετόχιο της Ορθόδοξου Εκκλησίας της Σερβίας. Το έργο και των δυο Μετοχιών αποβλέπει στη σύσφιξη και την προώθηση των διμερών αδελφικών σχέσεων, οι οποίες και σήμερα ευρίσκονται σε πολύ υψηλό επίπεδο.

– Πως βλέπετε την κατάσταση της Ορθόδοξου Εκκλησίας της Σερβίας και εν γένει του Σερβικού πληθυσμού στο Κόσοβο και τα Μετόχια;

– Δύο φορές έτυχα να βρεθώ στο Κόσοβο και τα Μετόχια και δι' αυτό το λόγο ιδίως όμμασι παρατηρούσα την καθημερινότητα των Σέρβων αδελφών μας, κατοικούντων στην περιοχή. Ξεχωρίζουν για μια ιδιαίτερη δύναμη του πνεύματος, η οποία δεν τους αφήνει να εγκαταλείψουν την Παλαιά Σερβία, όπου προσεύχονταν οι Σέρβοι βασιλείς, Άγιοι Ιεράρχες και Όσιοι.

Οι Σέρβοι στο Κόσοβο και τα Μετόχια κατοικούν εν μέσω του απρόβλεπτου και πολύ εχθρικού απέναντί τους περιβάλλοντος, με μόνιμο κίνδυνο να πέσουν θύματα ληστείας και ξυλοδαρμού, με φόβο μήπως χάσουν την επαφή τους με την Κεντρική Σερβία.

Στις αρχαίες Μονές πίσω από το συρματοπλέγμα κρατιέται αναμμένη το φως της προσευχής. Ολιγάριθμοι αγωνιστές, οι οποίοι κρατούν το μοναχικό πολίτευμα εκεί, περνούν χρόνο με το χρόνο σαν τους φυλακισμένους, υπό την προστασία των ένοπλων αλλοδαπών. Η καθημερινή ζωή των Σέρβων μοναχών στο Κόσοβο είναι γεμάτη προσευχές, εργασία, υπομονή και μας υπενθυμίζει εκείνα του Αποστόλου Παύλου, ο οποίος έλεγε: *οὐδεμίαν ἔσχηκεν ἄνεσιν ἢ σὰρξ ἡμῶν, ἀλλ' ἐν παντὶ θλιβόμενοι· ἔξωθεν μάχαι, ἔσωθεν φόβοι* (Β' Κορ. 7. 5).

Προκαλεί αγανάκτηση η πρόθεση των πρυτανικών αρχών του Πανεπιστημίου του Κοσόβου, την οποία εξέφρασαν πρόσφατα, να κατεδαφισθεί είτε να μετατραπεί σε μουσείο των Αλβανών του Κοσόβου ο ευρισκόμενος στο πανεπιστημιακό χώρο Ιερός Ναός του Σωτήρος Χριστού. Δεν προβλέπεται καμία άλλη λύση. Αυτή η δήλωση είναι πολύ χαρακτηριστική, διότι με την σημαντική υποστήριξη ἔξωθεν, οι εκπρόσωποι της πλειοψηφίας στο Κόσοβο εξακολουθούν να επιδιώκουν τον πλήρη βίαιο εκτοπισμό των Σέρβων, και όχι την ειρηνική συμβίωση. Δεν παύουν οι απόπειρες

στερήσεως της μακράιωνης ιστορίας από το Σερβικό λαό και της καταστολής της ιστορικής του μνήμης.

Υπάρχουν αρκετοί Ιεροί Ναοί και Μονές, τις οποίες παραμόρφωσαν ή κατέστρεψαν εντελώς οι βάνδαλοι. Και όμως η δύναμις του Θεού εν ασθενεία τελειούται και επανέρχεται σταδιακά η λειτουργική ζωή στο Κόσοβο και τα Μετόχια. Ευχάριστη είδηση αποτελεί η επαναλειτουργία της Ιερατικής Σχολής Πριζρένης. Η Ορθόδοξη Εκκλησία της Ρωσίας προσέφερε 200 χιλ. ευρώ για τις επισκευές της και τη διεύρυνση των χώρων της. Κατόπιν ευλογίας του Αγιωτάτου Πατριάρχου Μόσχας και Πασών των Ρωσιών Κυρίλλου σε όλες τις Ιερές Μονές καθ'όλη τη Ρωσική επικράτεια οργανώθηκε έρανος προς συγκέντρωση οικονομικής βοήθειας για τους Ναούς και τις Μονές του Κοσόβου καθώς και για την οργάνωση νέων «λαϊκών κουζίνων».

– Ποια είναι η θέση της Ορθόδοξου Εκκλησίας της Ρωσίας επί των εκκρεμών θεμάτων σχετικά με το καθεστώς των μη αναγνωρισμένων Εκκλησιών Μακεδονίας και Μαυροβουνίου;

– Η ούτως λεγόμενη «Ορθόδοξη Εκκλησία του Μαυροβουνίου» είναι μια σχισματική οντότητα, διά την αναγνώριση της οποίας εκ μέρους των κατά τόπους Ορθόδοξων Εκκλησιών ούτε λόγος γίνεται. Η Ορθόδοξη Εκκλησία της Ρωσίας, όπως και οι υπόλοιπες κατά τόπους Ορθόδοξες Εκκλησίες, στο έδαφος της Δημοκρατίας του Μαυροβουνίου αναγνωρίζει μόνο τις επαρχίες του Πατριαρχείου Σερβίας και στην κατάσταση, όπως αυτή διαμορφώθηκε στο Μαυροβούνιο, δε διαβλέπουμε κανένα εκκρεμές θέμα, το οποίο θα έχρηζε μιας ιδιαίτερης μεταχειρίσεως από την Εκκλησία.

Μια διαφορετική κατάσταση διαμορφώθηκε στη Δημοκρατία της Μακεδονίας. Η μη αναγνωρισμένη Ορθόδοξη Εκκλησία της Μακεδονίας, η οποία δραστηριοποιείται στο έδαφός της, ήταν έως το 1967 μια Αυτόνομος Εκκλησία στη δικαιοδοσία του Πατριαρχείου Σερβίας. Αργότερα αντικανονικά ανακηρύχθη Αυτοκέφαλος, αλλά αυτό το αυτοκέφαλο δεν έτυχε αναγνώρισης από κανένα. Είναι λίαν απαραίτητο η εν τη Δημοκρατία της Μακεδονίας Εκκλησία να συνειδητοποιήσει την ανάγκη της επαναφοράς της στο κανονικό πλαίσιο. Κρίνουμε ότι το θέμα ποιες είναι δυνατότητες που υπάρχουν γι' αυτό πρέπει επί τη βάση των κανόνων και εν πνεύματι αδελφικής αγάπης να συζητιέται στις συνομιλίες μεταξύ των εκπροσώπων του Πατριαρχείου Σερβίας και της ίδιας μη αναγνωρισμένης Ορθόδοξου Εκκλησίας της Μακεδονίας.

– Μελετάται το ενδεχόμενο της συμμετοχής του Αγιωτάτου Πατριάρχου Μόσχας και Πασών των Ρωσιών Κυρίλλου στις πανηγυρικές εκδηλώσεις επί τη 1700η επετείω του Διατάγματος των Μεδιολάνων το προσεχές έτος στο Νις;

– Το Διάταγμα των Μεδιολάνων, εκδοθέν από τον Άγιο Ισαπόστολο Αυτοκράτορα Κωνσταντίνο αποτελεί σταθμό στις σχέσεις μεταξύ Εκκλησίας και Πολιτείας. Η 1700 χρόνια από νομιμοποίησεως του χριστιανισμού είναι μια πολύ σημαντική επέτειο για όλους τους χριστιανούς παγκοσμίως. Έχω ακούσει αρκετές φορές ότι η αδελφή Ορθόδοξη Εκκλησία της Σερβίας προετοιμάζει πανηγυρικές εκδηλώσεις επί τη 1700η επετείω του Διατάγματος των Μεδιολάνων στην πόλη Νις. Όμως προς το παρόν δεν έχουν αποσταλεί οι επίσημες προσκλήσεις.

– Είναι μέσα στα σχέδια του Αγιωτάτου Πατριάρχου Μόσχας και Πασών των Ρωσιών Κυρίλλου να επισκεφθεί τη Σερβία; Πότε θα γίνει αυτή η επίσκεψη;

– Ακολουθών την καθιερωμένη στην Ορθόδοξη Εκκλησία παράδοση μετά την εκλογή του στον Πατριαρχικό Θρόνο Μόσχας ο Αγιώτατος Πατριάρχης Κύριλλος πραγματοποιεί ειρηνικές επισκέψεις στις αδελφές κατά τόπους Ορθόδοξες Εκκλησίες. Μέχρι σήμερα η Αυτού Αγιότητα έχει επισκεφθεί τα Πατριαρχεία: Κωνσταντινουπόλεως, Αλεξανδρείας, Αντιοχείας, Ιεροσολύμων και

Βουλγαρίας, καθώς τις Ορθόδοξες Εκκλησίες Κύπρου και Πολωνίας.

Ο Αγιώτατος Πατριάρχης Κύριλλος οπωσδήποτε προτίθεται να επισκεφθεί την αδελφή Ορθόδοξη Εκκλησία της Σερβίας για να προσκυνήσει τα ιερά της Σερβίας και να έχει χαρά της εν προσευχη επικοινωνίας με τον αγαπητό του αδελφό Αγιώτατο Πατριάρχη Σερβίας Ειρηναίο. Αυτή η επίσκεψη θα γίνει μόλις, σύμφωνα με την παράδοση, ο εκλεγείς στον Πατριαρχικό Θρόνο έναν χρόνο αργότερα από τον Προκαθήμενο της Ορθόδοξου Εκκλησίας της Ρωσίας Αγιώτατος Πατριάρχης Σερβίας Ειρηναίος επισκεφθεί την Ορθόδοξη Εκκλησία της Ρωσίας.

– Πρόσφατα είχατε συνάντηση με τον Πάπα Βενέδικτο ΙΣΤ΄. Πως βλέπει προς το παρόν έστω και θεωρητικά η Ορθόδοξη Εκκλησία της Ρωσίας το ενδεχόμενο της επισκέψεως στη Σερβία του Πάπα Ρώμης;

– Δεν εθίγη αυτό το θέμα κατά τη συνάντησή μου με τον Πάπα Ρώμης Βενέδικτο ΙΣΤ΄. Όπως ξέρω προ στιγμής η Ορθόδοξη Εκκλησία της Σερβίας δεν απέστειλε επίσημη πρόσκληση προς τον Πάπα να επισκεφθεί τη Σερβία. Όποια και να είναι η τελική απόφαση των εκκλησιαστικών αρχών της Σερβίας επί του θέματος, η Ρωσική Εκκλησία την βλέπει ως εσωτερική υπόθεση της αδελφής Ορθόδοξου Εκκλησίας της Σερβίας.

Μια πηγή: <https://mospat.ru/gr/news/53321/>